

„PŘÍBĚHY MATEŘSTVÍ“

Mateřství. Slovo, které zná každý z nás. Slovo, které vypráví jedinečné příběhy... Cítíme v nich něhu, péči, radost..., občas v nich ale zaznívá i únava nebo starost..., nejsilněji však láska... Jsou to příběhy, které se bytostně dotýkají každého z nás... Mateřství není jen krátkým časem, který by se vázal k okamžikům vývoje a zrození nového života; ty jsou pouhým začátkem dlouhé, někdy i náročné, ale hlavně krásné cesty, která s sebou nese nejrůznější aspekty. Netýká se jen samotné ženy, ale provází celou rodinu.

K Roku mateřství, který Uherskohradištská nemocnice vyhlásila na rok 2025, vznikla díky vstřícnosti *prof. Jindřicha Štreita* tato jedinečná výstava **Příběhy mateřství**. Jindřich Štreit vybral ze svého rozsáhlého osobního archivu fotografie, které zachycují zajímavé pohledy na toto krásné téma. Z tisíců originálů zvolil snímky pocházející ze začátku 80. let dvacátého století. Jeho záměrem totiž bylo vytvořit reminiscenci toho, jak mateřství se svými konotacemi vypadalo před čtyřmi desítkami let. Díky tomu si každý z nás může uvědomit, kam se během relativně krátkého času posunulo nejen zdravotnictví, ale hlavně život sám. Každá z vybraných fotografií má jedinečnou atmosféru a doslova vypráví svůj příběh. Jindřich Štreit na nich totiž zachycuje neopakovatelné okamžiky reálného života matek, z nichž každá je originální bytostí.

Součástí výstavy navíc jsou i tři fotografie nedonošených dětí, které dávají ještě větší možnost nahlédnout život-zachraňující možnosti dnešního zdravotnictví. Tyto fotografie zapůjčil současný senátor, pan MUDr. Lumír Kantor Ph.D., někdejší primář Novorozeneckého oddělení Fakultní nemocnice Olomouc. Právě na jeho oddělení před časem snímky vznikly.

Začteme se tedy do fotografických Příběhů mateřství... Možná v nich zahlédneme i příběh svého mateřství, rodičovství nebo dětství...

Prof. Jindřich Štreit, Ph.D. (* 5. září 1946, Vsetín)

patří k nejznámějším a nejocenenějším českým dokumentárním fotografům. Působí také jako vysokoškolský pedagog, kurátor a organizátor kulturního života. Zaměřuje se na dokumentování života na venkově a na obyvatele českých vesnic, věnuje se mnohým sociálním i zdravotnickým tématům. Jeho snímky jsou vystavovány po celém světě. V lednu 2025 získal prestižní cenu Czech Press Photo za celoživotní dílo.

Je milujícím manželem své ženy Agnes a milujícím otcem jejich dcery Moniky.

PROF. JINDŘICH ŠTREIT, PH. D.

Narozen 5. září 1946 ve Vsetíně na Valašsku (Morava). V roce 1956 se s rodiči a sourozenci přestěhoval do podhůří Jeseníků (Těchanov). Vystudoval gymnázium v Rýmařově (1963) a Pedagogickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci, obor výtvarná výchova (1967). Ženatý od roku 1971, manželka Agnes, dcera Monika.

Po absolvování univerzity začal vyučovat na Základní devítileté škole v Rýmařově, následujícího roku se stal ředitelem školy v Sovinci a později v Jiříkově. Kromě své pedagogické a fotografické činnosti se věnoval veřejně prospěšné práci. Od roku 1974 vedl galerii v Sovinci, od roku 1997 v Bruntále. Od roku 1981 úzce spolupracuje s progresivními umělci v Praze, Brně, Bratislavě a v dalších kulturních centrech České republiky i v zahraničí.

První impulz k fotografování dostal od otce. V roce 1964, v době studií, ho podnítil k fotografování prof. Jan Bukovjan. Štreit se účastnil fakultních výstav a studium zakončil první samostatnou výstavou (1967). Od roku 1972 se koncepčně věnoval zobrazování vesnického života. Soustředil se na portrét a na romskou tematiku. Věnuje se sociálním tématům a těžké práci v továrnách. V letech 1974–1977 absolvoval Školu výtvarné fotografie, jeho závěrečnou prací byl soubor z divadelního zákulisí.

V roce 1982 se zúčastnil jako jediný fotograf nepovolené výstavy neoficiálních výtvarných umělců na tenisových kurtech v Praze, kde jeho fotografie vzbudily pozornost tajné policie. Byl vzat do vyšetřovací vazby a posléze odsouzen k trestu odnětí svobody v délce deseti měsíců s podmíněným odkladem na dva roky.

Důvodem stanovení trestu podle dvou paragrafů trestního zákona (hanobení republiky a jejího představitele) byla interpretace vystavených i nikdy nezveřejněných fotografií (po úřední prohlídce celého archivu fotografa). Součástí trestu bylo zabavení části negativů a pozitivů a fotoaparátu (coby nástroje trestných skutků). Jindřich Štreit měl zakázáno pokračovat ve své trestné činnosti fotografování a byl sledován. V dějinách fotografie je tento případ pravděpodobně unikátní.

Po propuštění z vězení nesměl Štreit učit. Nejprve pracoval jeden rok v knihovně a po uzavření soudního jednání si musel najít zaměstnání jako dispečer Státního statku Ryžoviště. Ještě intenzivněji se věnoval kulturní činnosti a fotografování. Po státním převratu v listopadu 1989 se Štreitova situace změnila. V letech 1991–1994 byl zaměstnancem okresního úřadu a posléze muzea v Bruntále. Od roku 1994 je samostatný fotograf. Vyučuje na Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě. Na Filmové a televizní fakultě Akademie múzických umění v Praze v letech 1991–2003, kde pedagogicky působil, se v roce 2000 habilitoval a stal se docentem pro obor fotografie. V roce 2009 získal profesuru na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. Je jediným fotografem, kterému Vysoká škola výtvarných umění v Bratislavě udělila titul Doktor honoris causa. Na této škole působil dva roky jako externí pedagog.

Od roku 1991 pracuje na dokumentárních projektech ve Francii, Anglii, Brazílii, Moldávii, Rakousku, Německu, Japonsku, Číně, Maďarsku, Rusku (Burjatsko, Krasnodarský kraj, Ingušsko, Čečensko), ale také v České republice (Ženská věznice, Břevnovský klášter, Lidé olomouckého okresu, Lidé Mikulovska, Cesta ke svobodě, Lidé Třineckých železáren, Mezi námi, Za oponou, Spolu, Cesty života, Lidé mého kraje – Bruntálsko, Ocelový svět, Tichá nemoc, Vítkovice, Hledat anděla, Lidé Vítkovska), Divadelní svět, Jsme ze stejné planety. Ze tmy ke světlu, Lidé v kómatu Na Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity se podílí na vedení několika studentských projektů (Lidé Hlučínska, Náš svět, Zlín a jeho lidé, Dobrovolně, Opava na prahu 3. tisíciletí, Dopravní podnik Olomouc). Je členem Sdružení Q Brno, Spolku olomouckých výtvarníků, Aktivu volné fotografie při Pražském domě fotografie a Umělecké besedy v Praze.

Jindřich Štreit připravil více než tisíc šest set autorských výstav a mnoha kolektivních se zúčastnil. Vydal 100 knih a 103 katalogů, Je zastoupen v nejvýznamnějších sbírkách jako je MOMA New York, Národní galerie Washington, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, Muzeum umění v Olomouci, Moravská galerie v Brně a v mnoha dalších. Bylo o něm natočeno několik filmů., Jan Špáta Mezi světlem a tmou 1990, Aleš Koudela Jindra ze Sovince 2006, Libuše Rudinská Na tělo 2018, Štěpánka Bielešová, Kamil Zajíček Jindra ze Sovince 2021, Lubomír Hlavsa, Martin Štoll Fotografuji, tedy jsem, 2024 a více dalších.

Je nositelem mnoha vyznamenání.